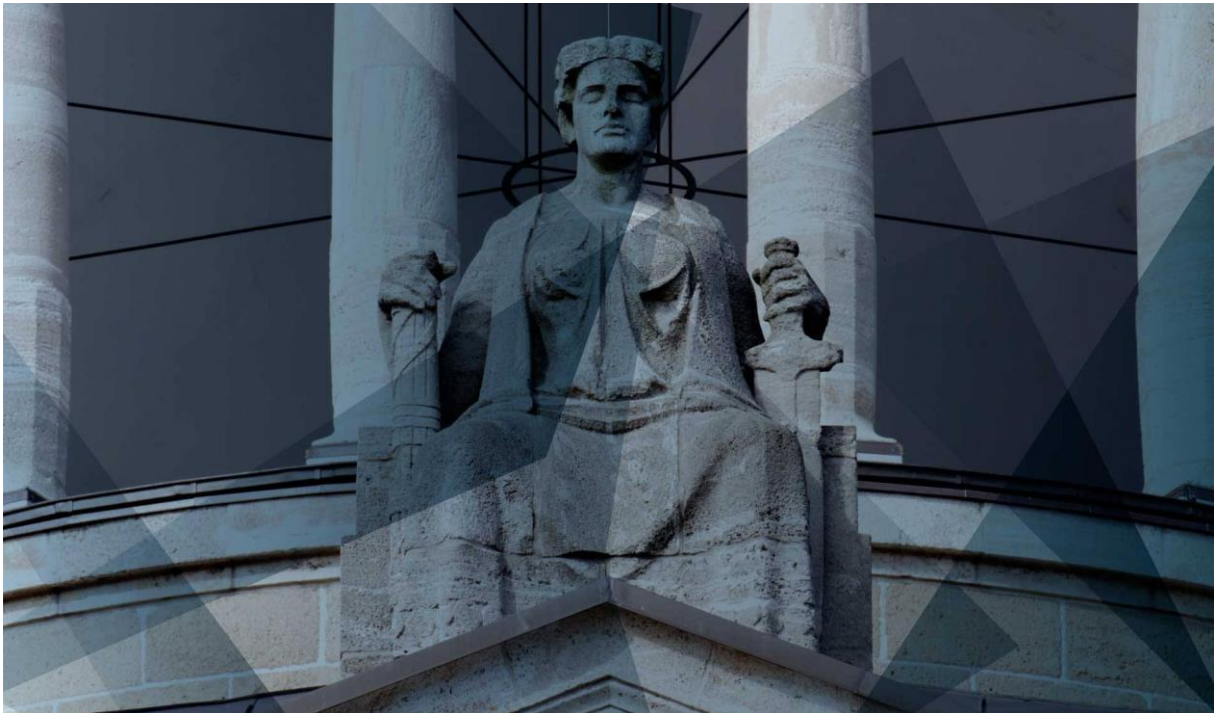

KFIR Klagenemnda for
industrielle rettigheter

Årsrapport 2013

Forord

Årsrapporten for 2013 fra Klagenemnda for industrielle rettigheter og dens virksomhet 2013 tar sikte på å gi en oversikt over måloppnåelse knyttet til departementets krav til virksomheten, fastsatt i tildelingsbrevet. Videre fremlegges statistisk tallmateriale for avvikling av klagesaker i 2013.

Antall saker brakt inn for Klagenemnda i 2013 var omtrent det dobbelte av antall klagesaker i 2012. Det innkam i 2013 totalt 120 klagesaker. De siste 5 årene har gjennomsnittet ligget på 100 saker i året.

Klagenemnda har hatt et krevende år med etatsetablering. I tillegg til å håndtere klagesaker til behandling, har sekretariatet lagt ned et betydelig arbeid knyttet til den administrative styringen av nemndas virksomhet.

Leders beretning

Klagenemnda for industrielle rettigheter trådte i kraft ved lov med virkning fra 1. april 2013. På dette tidspunkt var leder og nestleder beskikket i Statsråd og tiltrådt stillingene.

Fra samme tidspunkt opphørte Patentstyrets Annen avdeling, og i henhold til overgangsreglene videreføres klagesakene i Klagenemnda. Ved opprettelsen av Klagenemnda ble det overført ca 140 aktive klagesaker som var innkommet i perioden 2010 til 31. mars 2013.

Klagenemndas viktigste oppgave i oppstartsåret har vært å etablere en statlig etat i henhold til regelverk for offentlige virksomheter, herunder sørge for etablering og drift av en infrastruktur som ivaretar de krav til effektivitet og brukervennlighet som fastsatt av departementet. Det har vært en viktig oppgave å sikre en god overføring av saker fra Patentstyrets Annen avdeling samt påbegynne klagesaksbehandlingen for gamle og nye saker.

Lill Anita Grimstad

Det har vært utfordrende å få på plass en infrastruktur som skal sikre effektiv klagebehandling, på svært kort tid. Klagenemnda besluttet å ha et helelektronisk arkiv og all klagebehandling skjer ved hjelp av tilpassede it-systemer som kommuniserer sikkert med utvalgsmedlemmene. All kommunikasjon med brukerne av Klagenemnda er tilrettelagt for elektronisk kommunikasjon.

Å skaffe egnede kontorlokaler ble en prioritert og nødvendig oppgave, og fra 1. september flyttet Klagenemnda inn i nye lokaler i Grev Wedels plass 9, 0151 Oslo.

Klagenemnda har fra oppstarten vært fullservice kunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ). I samarbeid med DFØ har man etablert helelektroniske løsninger for lønn og regnskap, samt fått etablert bankforbindelse og knyttet denne opp mot etaten. Alle løsninger er gjennom oppstarten implementert for Klagenemnda.

Med det formål å vise brukerne at Klagenemnda som organ vil være effektiv og ha høy kvalitet i sitt arbeide med klagesaksbehandlingen, har det vært en prioritert oppgave å komme raskt i gang med saksavvikling. Klagenemnda har gjennom frokostmøter og i bransjemøter med brukerne, gitt informasjon og formidlet forventninger til brukerne. Det har vært nødvendig å utarbeide retningslinjer for klagesaksbehandlingen, som sammen med øvrig relevant informasjon er å finne på Klagenemndas hjemmeside www.kfir.no.

Det er oppnådd meget gode resultater ut fra de tilgjengelige ressurser, og det har i tillegg til å etablere en infrastruktur for etaten, blitt avviklet et meget høyt antall saker.

Lill Anita Grimstad

(sign,)

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Klagenemnda for industrielle rettigheter er et uavhengig, domstolslignende organ som ligger under Nærings- og handelsdepartementet, og som etter klage overprøver Patentstyrets avgjørelser innenfor patent-, varemerke-, og designrettigheter, samt avgjørelser i forhold til foretaksnavn, edelmetallogen og forskrift om registrering av ansvarsmerker. I tillegg behandler og avgjør Klagenemnda klager over enkelte av de avgjørelsene Plantesortnemnda treffer i medhold av lov om planteforedlerrett.

Det overordnede formålet med Klagenemnda er å behandle klager på endelige vedtak fattet av Patentstyret. Nemndas klagebehandling skal bidra til økt rettssikkerhet ved uavhengig gjennomgang av klage, og klagere skal oppleve klagesaksbehandlingen som effektiv, pålitelig og brukervennlig og av høy juridisk standard. Nemnda skal også bidra til større klarhet om rettstilstanden på området overfor brukere og andre interesserte.

Klagenemnda prøver, i likhet med særdomstoler, saker som krever særskilte sakkunnskaper. Klagenemnda består derfor av en juridisk utdannet leder og nestleder som begge oppfyller kravene til dommere, samt av juridisk- og teknisk fagkyndige nemndsmedlemmer, sistnevnte innen hovedområdene kjemi, elektroteknikk, bygningsteknikk og maskinteknikk. Videre inngår handelskyndige (næringsliv), landbrukskyndige (planteforedlerrett) og håndverkskyndige (design) i nemnda.

Omtale av organisasjonen

Klagenemnda ledes av Lill Anita Grimstad. Nestleder er Elisabeth Ohm og kontorleder for sekretariatet er under tiltredelse Lilly Eikeland Wedøe. Klagenemnda har fra høsten 2013 hatt to ansatte studenter fra juridisk fakultet, UiO i 20 % stilling som trainee. Bemanningen vil bli økt i 2014 for å kunne ivareta de fastsatte mål og resultatkrav til Klagenemnda.

Leder og nestleder opptrer som førstvoterende i all saksavvikling og forbereder sakene, skriver utkast til votum og avholder utvalgsmøte før avgjørelse endelig fastsettes av utvalget som er oppnevnt i den enkelte sak.

Sekretariatet rapporterer til Klagenemndas leder og forestår innledende saksbehandling, i tillegg til alle øvrige oppgaver knyttet til kontordrift. Klagenemnda er fullservicekunde hos DFØ og sekretariatet forestår i samsvar med DFØ alle regnskap- og lønnsfunksjoner.

Nemndas utvalgsmedlemmer oppnevnes av Nærings- og handelsdepartementet og har som utgangspunkt funksjonstid på tre år. Det enkelte medlem kan likevel reoppnevnes for en ny periode. Nemnda består av tekniske utvalgsmedlemmer og juridiske utvalgsmedlemmer, og disse er:

Tekniske utvalgsmedlemmer: Birger Bulukin, Tove Aas Helge, Johannes Hope, Tove Jacobsen, Tom Kristensen, Lars Monrad-Krohn, Jonny Roaldsøy, Pål Rongved,

Jan Skramstad, Gunnar Nilsen Søndersrød, Arild Tofting, Arvid Øvrebø og Geir Øxseth.

Juridiske utvalgsmedlemmer: Amund Grimstad, Thomas Hagen, Arne Dag Hestnes, Kari Anne Lang-Ree, Margrethe Lunde, Tore Lunde, Ole- Andreas Rognstad, Toril Melander Stene, Thomas Strand-Utne og Inger Berg Ørstavik.

I tillegg til leder/nestleder deltar to nemndsmedlemmer i avgjørelse av den enkelte sak, slik at hvert utvalg består av 3 medlemmer. Hvis en sak er av prinsipiell verdi, kan saken avgjøres av et utvalg bestående av 5 medlemmer.

Leder bistår Regjeringsadvokaten i saker der Klagenemndas vedtak er brakt inn for domstolene.

Presentasjon av utvalgte hovedtall

Klagenemnda overtok en restanse på ca 140 klagesaker fra Annen avdeling i Patentstyret. Disse blir å avvikle i Klagenemnda. Antall nye saker fra 1. april som er innkommet til Klagenemnda er 102. Av dette er 85 saker innen varemerke, 16 saker innen patent og 1 sak innen foretaksnavn.

For sammenligning med tidligere statistikk fra Annen avdeling, tillegges nye saker fra 1.1 – 31.3 2013, slik at det for året 2013 totalt er innkommet 120 saker fordelt slik oversikten viser.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Patent	13	18	10	11	6	19
Varemerke	57	75	46	93	48	97
Design	0	0	1	0	0	0
Foretaksnavn	9	9	11	4	6	4
Opppreisning	12	18	18	24	8	-
SPC	0	0	0	0	1	0
Plantesort	3	1	0	0	0	0
Sum	94	121	86	132	69	120

Klagenemnda har møtt som partsrepresentant i en hovedforhandling over 3 dager i Oslo tingrett. Ytterligere to saker er til behandling i tingrett og lagmannsrett med avholdelse av hovedforhandlinger våren 2014.

Det er ikke innkommet søksmål over Klagenemndas avgjørelser.

Årsverk i 2013:

- Heltidsansatt leder og nestleder (2 stillinger)
- Engasjement heltidsstilling 6 mnd i kontorstilling
- Engasjement 20 % stilling i 2 mnd i kontorstilling
- Engasjement heltidsstilling 2 mnd i seniorrådgiverstilling
- Trainee i 20 % stilling i 3 mnd (2 stillinger)

Årets aktiviteter og resultater

Det fremgår av Nærings- og handelsdepartementets tildelingsbrev for Klagenemnda, med grunnlag i Prop. 1 S (2012-2013) at klagenemndas måloppnåelse skal vurderes ut fra følgende styringsparametere:

Formålet med Klagenemnda er å bidra til økt rettssikkerhet ved uavhengig klagebehandling. Klagesaksbehandlingen skal oppleves som effektiv, brukervennlig og av høy juridisk standard. Nemnda skal også bidra til større klarhet om rettstilstanden på området overfor brukere og andre interesserte.

I 2013 skal Klagenemnda prioritere etablering av nødvendig infrastruktur, utarbeide interninstruks samt utarbeide gode og effektive retningslinjer og systemer for forvaltningen. Videre skal nemnda behandle klager på endelige avgjørelser i Patentstyret, oppgaver før tillagt Patentstyrets Annen avdeling.

Det var ikke stilt konkrete krav til saksbehandlingstiden, men kravet er likevel at klagen skal ha god effektivitet i klagebehandlingen samt sikre et høyt faglig nivå. Dette er i tildelingsbrevet beskrevet som følgende mål for 2013:

Etaten skal sikre et høyt faglig nivå og god effektivitet i klagebehandlingen. Dette innebærer at Klagenemnda skal rapportere på gjennomført behandling av klager, og gi en vurdering av kvalitet og effektivitet på grunnlag av relevant behandlingsstatistikk.

Klagenemndas aktiviteter har i hovedsak vært knyttet til opprettelse av en statlig etat, og måloppnåelsen må betraktes som høy.

Etablere etaten i hensiktsmessige lokaler

Departementet hadde som forberedelse av etablering av Klagenemnda midlertidig leid et kontorlokale i nærheten av Patentstyrets lokaler for en hensiktsmessig overtakelse av Annen avdelings saker. Fra 1. september har Klagenemnda flyttet til egnede lokaler i Grev Wedels plass 9, og samtidig avvirket de midlertidige lokalene. De nye lokalene er tilgjengelige for alle, i tråd med kravene om universell utforming. Det er innkjøpt egnede kontormøbler og møbler til møterom.

Utarbeide retningslinjer og veiledere for klagesaksbehandling

I forbindelse med lovens ikrafttredelse ble det utarbeidet retningslinjer for Klagenemndas virksomhet. Disse er gjort allment tilgjengelig på våre nettsider. Retningslinjene har til formål å effektivisere den innledende klagesaksbehandlingen. Det ble i denne anledning avholdt frokostmøte i Patentstyrets lokaler for interessenter, hvor Klagenemndas retningslinjer ble gjennomgått. Det er også utarbeidet veiledning for klagesaksbehandling.

Etablere nettsider

For en effektiv håndheving av lovverket forutsettes det at klagenemndas saker og avgjørelser gjøres tilgjengelig. Dette vil bidra til større klarhet om rettstilstanden. På våre nettsider publiseres alle avgjørelser og kjennelser. Avgjørelsene sendes til Patentstyret for føring i registeropplysningene på den enkelte rettighet. Avgjørelsene blir også sendt Lovdata for publisering. I tillegg sendes avgjørelsene til en internasjonal IPR database, Darts-IP, for publisering av avgjørelsene for interessenter fra utlandet. På nettsidene publiseres også berammede saker for muntlige forhandlinger.

IKT plattformer og arkivsystemer

Klagenemnda har anskaffet egnet saksbehandlingsverktøy som tilfredsstillende NOARK 4 reglene. Det er anskaffet pc-utstyr for klagenemndas ansatte, og etablert service- og driftsavtale (ASP) med it-leverandør. Klagenemndas ansatte er knyttet til it-leverandørens server og jobber i en Citrix-løsning. Videre er all skriftlig kommunikasjon med utvalgsmedlemmene besluttet å skje elektronisk, ved etablering av en SharePoint plattform. Det gjenstår noen tilpasninger for at it-plattformen med deling av saksopplysninger for utvalgsmedlemmene anses tilfredsstillende. Klagenemnda vil etter dette arbeide hel-elektronisk både i forhold til brukerne og mot utvalgsmedlemmene.

Rekruttere utvalgsmedlemmer og utarbeidelse av retningslinjer for utvalgsarbeid

For å sikre høy juridisk standard på Klagenemndas avgjørelser, er det en viktig oppgave å rekruttere utvalgsmedlemmer som har den aktuelle faglige kompetansen som trengs. Klagenemnda kunne gledelig konstatere at flere av Annen avdelings medlemmer, ønsket å påta seg verv som utvalgsmedlem for Klagenemnda. På denne måten kan rekruttering skje gradvis. Det er i alt rekruttert 13 nye utvalgsmedlemmer av totalt 23. Det er utarbeidet skriftlige retningslinjer for utvalgsarbeidet.

Etablere økonomi- og lønssystemer med DFØ og DnB

Det er inngått fullserviceavtale med Direktoratet for Økonomistyring (DFØ) for leveranse av lønns- og regnskapstjenester. Ny standard kontoplan er etablert. Klagenemnda har helelektronisk arbeidsflyt i systemer tilrettelagt fra DFØ og som er implementert mot DnB og Norges Bank sine statskonti.

Overgang av saker fra Patentstyret til Klagenemnda

En hovedoppgave har vært å overføre saker fra Annen avdeling til Klagenemnda. Dette gjelder ikke-avviklede saker pr 1. april 2013. Sakene er overtatt elektronisk og er blitt implementert i Klagenemndas saksbehandlingssystem. Patentstyret er eier av dokumentarkivet og utlånte klagesaksdokumenter oversendes Patentstyret i retur.

Utarbeide rutinebeskrivelser og internkontroll for alle sider ved klagesaksbehandlingen

Det er utarbeidet interne rutinebeskrivelser for alle sider ved klagesaksbehandlingen. På denne måten vil det være mindre risiko ved fravær hos ansatte. Det er utarbeidet arkivnøkkel og arkivrutiner og journalføringsrutiner er etablert gjennom det NOARK 5 godkjente saksbehandlingssystemet. Alle elektroniske dokumenter – administrative så vel som klagesaker – er blitt satt i system av sekretariatet.

Utarbeide personalbestemmelser inkludert IT-/sikkerhetsbestemmelser

Det er utarbeidet personalbestemmelser som inneholder detaljerte IT og sikkerhetsbestemmelser.

Utarbeidelse av maler for avgjørelser

For å sikre et høyt faglig nivå på avgjørelsene, har det vært en prioritert oppgave å gjøre Klagenemndas avgjørelser brukervennlige og i samsvar med avgjørelser fra andre land. Det har på denne bakgrunn blitt utarbeidet maler for avgjørelsene, maler som harmonerer godt med avgjørelser fra Boards of Appeal i OHIM og Boards of Appeal i EPO.

Etablere kontakt med EPO og OHIM

Gjennom EØS avtalen er Norge forpliktet til å harmonisere praktiseringen av regelverket med EU. Innenfor fagområdet varemerke, er det OHIM som er de europeiske varemerkemyndigheter. Klagenemnda har etablert kontakt og avholdt møte i 2013. I 2014 vil det i samarbeid med OHIM bli arrangert fagdager for klagenemndas ansatte og de juridiske utvalgsmemberer. Innenfor fagområdet patent, er det EPO som er de europeiske patentmyndigheter. Klagenemnda har etablert kontakt og har deltatt på fagmøter, og i 2014 vil klagenemnda og de tekniske utvalgsmemberer delta på fagdager i regi av Judicial Training/EPO.

Etablere kontakt med Regjeringsadvokaten, lovavdelingen i Justisdepartementet, Patentstyrets juridiske stab mm

Klagenemnda har etablert kontakt med andre etater som gjennom sin funksjon har en forretningsmessig forbindelse til klagenemndas virksomhet.

Utvalgssamling

Høsten 2013 ble det avholdt første felles utvalgssamling. Det er klagenemndas oppfatning at man gjennom å styrke utvalgene blir i stand til å avgjøre saker med høy juridisk kvalitet. Fagdager for tekniske og juridiske medlemmer planlegges gjennomført løpende.

Kontaktmøte med bransjen

Klagenemnda ønsker at oppstartsåret skal kjennetegnes med god informasjonsflyt om saksgangen fra klage til endelig avgjørelser foreligger. Det har vært avholdt kontaktmøter med bransjen for å informere om klagenemndas virksomhet og de endringer som har skjedd i forbindelse med overgangen fra Patentstyrets annen avdeling til Klagenemnda.

Saksavvikling 2013 – samlet

Klagenemnda har prioritert å starte med avvikling av saker slik at saksbehandlingstiden kan bli kortere de nærmeste årene. I 2013 har vi fokusert på å få avviklet de eldste sakene etter dato for inngivelse av klage.

Klagenemnda har ikke beregnet saksbehandlingstid for de sakene som er overtatt fra Patentstyrets annen avdeling, men vil i fremtiden rapportere på saksbehandlingstid for saker som er innkommet til Klagenemnda.

Noen klagesaker blir hevet ved kjennelse uten forutgående realitetsvurdering. For 2013 gjelder dette 11 saker innen varemerke og 3 saker innen patent.

Muntlige forhandlinger

Det har vært avholdt flere muntlige forhandlinger høsten 2013. Det har vært avholdt 3 muntlige forhandlinger, 2 patentsaker og 1 varemerkesak. Ytterligere saker har vært berammet, men ikke gjennomført da parter har kommet til minnelig løsning forut for forhandlingen.

Domstolsprøving av klagenemndas vedtak

Ingen avgjørelser fra Klagenemnda har i 2013 blitt brakt inn for domstolene.

Avgjørelser fra 1.1 – 31.3 er fra Annen avdeling, fra 1.4 – 31.12 er fra KFIR:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Patent	23	10	14	13	13	11
Varemerke	55	68	53	57	62	84
Design	0	0	0	0	1	0
Foretaksnavn	14	10	3	13	5	8
Oppreisning	10	14		10	31	2
SPC	0	0	0	0	0	0
Plantesort	0	0	3	0	1	0
Sum	102	102	84	93	113	105

Styring og kontroll i virksomheten

Departementets fastsatte mål og resultatkrav er nådd

Klagenemnda viser til redegjørelse ovenfor og konkluderer med at departementets fastsatte måloppnåelse for oppstartsåret 2013 er oppfylt.

Lover og regler overholdes

Klagenemnda kan bekrefte at virksomheten opptrer i samsvar med de lover og regler som er gjeldende for virksomheten.

Resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig

Rapportering om resultat- og regnskapsinformasjonen er etter Klagenemndas syn relevant og pålitelig.

Risiko for manglende måloppnåelse

Risikostyringen vil i hovedsak være knyttet opp til sårbarheten i form av klagenemndas ansatte, som kun består av en ansatt i sekretariatet og to ansatte som førstvoterende i klagesaksbehandlingen.

Klagenemnda har erfart at det er svært sårbart når det gjelder fravær eller avvikling av arbeidsforhold. Stor arbeidsbelastning i sekretariatet medfører at noen administrative oppgaver må nedprioriteres.

For de heltidsansatte i Klagenemnda er det av vesentlig betydning at bemanningen er tilstrekkelig. Den erfaring man har gjort første driftsår, viser at det er en svært sårbar bemanningssituasjon og deler av driften kan stoppe opp og/eller reduseres vesentlig. Dette vil ha direkte innvirkning på evnen til å møte departementets fastsatte mål og resultater.

For å sikre en stabil drift på et svært spesialisert fagområde, må det være personellmessige ressurser til å kunne håndtere fravær, ferie mm.

Det er av vesentlig betydning å ha utvalgsmedlemmer med kompetanse innenfor alle de tekniske områder, og klagenemnda må løpende rekruttere nye utvalgsmedlemmer ved behov.

Årsregnskap

Klagenemnda innkrever klagegebyr som fastsatt i avgiftsforskriften § 54. Fra 1. april er inntektene slik:

Konto	Kontant - faktisk innbetalt	Intern - alle krav	Differanse
3700	-403 900,00	-422 100,00	18200,00*

*Differansen mellom intern og kontant tall er åpne poster – dvs poster som ikke er betalt

Utgifter fra 1. april fordeler seg slik:

Totale utgifter	Kontant - faktisk utbetalt
Konto 4000-8999	2 914 325,27

Utgiftene fordeles på følgende måte:	
Post 01 - lønn, inkl honorar, aga trygd og pensjon	2 175 408,57
Post 02 - varer og tjenester	738 916,70
Totale utgifter	2 914 325,27

NAV refusjoner kommer inn i resultatregnskapet på konto 5800 og 5810. Det var pr 31.12 ingen innbetalinger fra NAV, men følgende var utestående:

Statskonto	Konto	Konto - tekst	Kappost	Kontantbeløp
7094420611	1500	Kundefordringer	709442	0
99000099	1571	Fordring NAV	990097	45 507,09

Samlede tildelte midler for Klagenemnda for industrielle rettigheters driftsbudsjett for 2013 var på kr 4 500 000,-.

Klagenemnda har rapportert om regnskapet i henhold til de krav som er nedfelt i tildelingsbrevet.